

Maurizio Zanella kohosi viinimaailman huipulle

VIININSÄ NÄKÖINEN MIIES

TEKSTI MIKKO MONTONEN KUVA JARI TERTTI

- Huonoa, juomiskelvotonta viiniä ei Italiassa enää tuoteta. Mutta valtaosasta viiniä puuttuu persoonallisuus ja sielu. Kaikkien viinien pitäisi olla erilaisia, Maurizio Zanella mieltii.

Zanellan omat viinit ovat rehevän värikkäitä, aivan kuten tekijänsä. Puheliaita ja jämäkästi oman ilmeensä paljastavia.

Erittäin laadukkaiden valko- ja punaviinien lisäksi Zanella tekee loistavia kuohuviinejä, jotka päihittävät monet samppanjat. Näin myös hinnassa.

- Rakastan vanhanaikaisia, isoja ja reheviä ranskalaisia samppanjoita. En välitä tuoreen hapokkaista tai kuluttajien suosimista hieman makeista kuohuviineistä, pohjoisitalialainen Maurizio Zanella, 37, selvittää päätymistään maailman valioihin lukeutuvien kuohuviinien tuottajaksi.

- Viinintuottaja muistuttaa aina viiniään. Bordeaux'ssa he ovat persoonallisia ja aggressiivisia, Patrick de Ladoucette on puolestaan viiniensä ilmetty kuva, Zanella kuvailee Loiren parhaiden valkoviinien eleganttia tekijää.

Zanellan Ca' del Boscon kuohuviinit ovat täyteläisen hedelmäisiä ja hyvin, hyvin kuivia tyylikkäästi viinejä.

- Pidän monimuotoisesta täyteläisyydestä. Tynnyri on kuin kirjasto, josta valitaan eri vuosikertoja sekoitukseen. Vanhan vuosikerran isot hartiat tuovat lisää rakennetta. Me yritämme edelleen lisätä niiden osuutta cuvéeissa.

- Viininteossa pystyy aina parempaan. Jos luulee olevansa paras, loppu on lähellä. Viinissä on 500 arvioitavaa tekijää, joista tunnetaan 250. Elämme vielä esihistoriallista aikaa.

Alppien tuntumassa

Maurizio Zanella, milanolaisen kuljetusmiljonäärin poika, rakennutti yli 200 miljoonalla markalla Lombardian alppien tuntumaan huippuluokan viinitarhan.

Viineissä suositaan kansainvälisiä rypälelajikkeita, joskin talon nimikkopuvinäin koostumukseen mahtuu vähemmistönä italialaista nebbioloa ja barberaa. Mutta isännän nimeä kantava runsaan mausteinen ja hedelmäinen punaviini on rakenteeltaan silkkaa Bordeaux'ta.

- Minulla ei ole ihanteita viinimaailmassa, Zanella sanoo suorasukaisesti tapaansa vieraillessaan Hel-singissä.

Laatuviinien tekijäksi on opittu kantapään kautta mutta tavoitteet korkealle asettaen. Kun päämääränä oli huippuluokan kuohuviini, kellarimestariksi pal-

kattiin kolmen samppanjatalon konkari.

- Parhaat italialaiset viinikasvatustajat antoivat minulle istutuksista aivan vääriä ohjeita, oppia Bordeaux'sta, Burgundista ja Champagnesta hakenut Zanella sanoo.

Pientuottajien alue

Zanella korostaa Franciacortan keskittyvän Italian pienimpänä viini-alueena laatuun. 700 hehtaarin viljelyksille ei mahdu massatuotannon osuuskuntia. Ca' del Boscon oma tuotanto kohoaa tällä hetkellä puoleen miljoonaan pulloon, tuhannen hehtaarin maksimaalisilla istutuksilla koko Franciacorta kahdeksaan miljoonaan pulloon vuodessa.

Kuohuviinistään alue tunnettiin jo ennen Ca' del Boscoa.

- Tänäpäin Franciacortassa toimii 60 viinitaloa eikä niiden joukossa ole ainoatakaan suuryritystä. Sitä voi verrata Champagnen alun perin 300 tuottajaan. Maine syntyi siitä, että kaikki tekevät viininsä itse. Kauppataloja, négocianteja, ei ole eikä rypäleitä kaupan.

Italian pioneeri

Italian uusissa laatuviineissä Zanella lukeutuu pioneereihin.

- En arvosta Italiassa montaakaan tuottajaa. Antinori ja Gaja ovat tehneet paljon, muita nimiä en viitsi edes mainita. Mutta pidän näistä kahdesta.

Zanella huokaa Italian viinintuotannon ajautuneen varille urille ja kadottaneen perinteensä maailmansotien välisenä aikana.

- Silloin oli viinivalmistusta tärkeämpiä asioita tehtävänä. Toisen maailmansodan jälkeen viinistä tuli Italiassa ravintoa: se oli leivänpalan kanssa köyhien ateria. Viiniä nautittiin ravintoaineena, ja kymmenkunta yhtiötä hallitsi markkinoita tuottamalla halvinta mahdollista viiniä.

Viljelijöille rypäleistä maksettavat kilohinnat

- Paraskaan viinintekijä ei saa huonoista rypäleistä hyvää viiniä vaan pystyy vain muokkaamaan niitä. Viinitarha muodostaa tärkeimmän osan viinistä, Maurizio Zanella painottaa.

Lama tuntuu

Zanella korostaa käsinpoiminnan merkitystä laatuviineissä, mutta huokaa chileläisen maatyöläisen paikkivan italialaisella tuntipalkalla töitä useita päiviä.

- Investointien jälkeen palkat ovat suurin menot. Paikallisten työläisten palkkaamisella on myös suuri yhteiskunnallinen merkitys.

- Yksityinen tuottaja ei pysty myymään viiniä voitolla Suomeen. Osuuskunnat kykenevät siihen kiitos hallituksen maksamien tukien.

Zanella tähyilee entistä innokkaammin ulkomaille laman kaataessa tähän asti tärkeimpiä asiakkaita, italialaisia huippuravintoloi-ta.

- Osin ratkaisu piilee omissa käsissämme. Jos viinimme ovat australialaisia parempia, niistä ollaan valmiita maksamaan enemmän.

Zanella kaavailee Franciacortaan toista viinivalmistamoja, joka tuottaa kolmanneksen Ca' del Boscoa edullisempia viinejä.

- Uskon pystyväni tekemään hyvää viiniä suuremmassa mittakaavassa ja toisenlaisella hintaraken-teella.

- Kaduilla ei enää näe Porscheja tai Ferrareja. Armanin sijasta pukeudutaan työläisten tavoin ja ajetaan Pandaa. Samppanjapulloa ei uskalleta näyttää ravintolassa vaan pyydetään kaatamaan se karahviin keittiössä, jotta korkin poksahdus ei herätä huomiota. Se on uskomatonta, Zanella huokailee Italian lamaa.

alenevat samalla, ja vastavasti tuotanto kasvoi laadun kustannuksella.

- Vuosina 1918-1965 tehtiin Italiassa hyvää viiniä vain silloin, kun sato oli niin erinomainen, ettei sitä pystytty pilaamaan. Italia oli viinintuotannon erämaa ennen vuotta 1965.

Maine maksaa

Viinirenessanssin myötä teknologian rooli on korostunut Zanellan mielestä liikaa.

- Valkoviineissä ei juuri huomaa eroja, ne eivät kerro mitään itsestään. Tunne puuttuu, joskin ne eivät enää ole hapettuneita. Mutta kun puhutaan muusta kuin arkiviinistä, tarvitaan persoonallisuutta.

Arkiviinejä Zanellan hedelmäiset valko-, syvän sulavat puna- tai täyteläisen tyylikkäätkuohuviinit eivät ole. Se näkyy myös hinnoissa, joita Alkossa pidetään toistaiseksi Suomen markkinoille liian korkeina.

- Joskus maksetaan merkistä, maineesta ja tarinasta, kuten Mouton-Rothschildissä tai Romanée-Contissa. Arvo piilee siinä, että poikkeaa muista. Mielestäni näiden viinien hinnat ovat kohdallaan, mutta vastaavaan yletään vain pyramidin huipulla. Toivottavasti me pystymme samaan 50 vuoden kuluttua.

Ca' Del Bosco
PINERO

VIINIKKO
LAUANTAI 14. ELOKUUTA 1993 025163-93-32/A

DEL BOSCO
mille novècen

Ca' del Bosco tuottaa maailmanluokan kuohu-, puna- ja valkoviinejä Italian pienimmällä viinialueella Franciacortassa.